

Άγιος Δημήτριος

20 ΜΑΪΟΥ 2018

ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΗΣ Α΄ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

(Ιωαν. ιζ΄ 1-13)

(Πραξ. κ΄ 16-18, 28-36)

Το θησαυροφυλάκιο της πίστης

“Εφάνερσά σου το όνομα τοις ανθρώποις ους δέδωκάς μοι εκ του κόσμου”

Για αιώνες ολόκληρους οι άνθρωποι τελούσαν υπό πλήρη άγνοια για τον αληθινό Θεό. Στην προσπάθειά τους να ικανοποιήσουν εσωτερικές αναζητήσεις, στρέφονταν στη λατρεία των ειδώλων, η οποία χαρακτηριζόταν σαφώς από την ματαιότητα αλλά και την πλάνη.

Κανένας άνθρωπος δεν μπορούσε να δώσει πληροφορίες για τον αληθινό Θεό. Όπως άλλωστε μάς πληροφορεί ο Ευαγγελιστής Ιωάννης “Θεόν ουδείς εώρακεν πώποτε”.

Έτσι ο αληθινός Θεός γίνεται άνθρωπος για να δώσει στον άνθρωπο πρόσβαση στη Θεογνωσία.

Ο σαρκωθείς Υιός και Λόγος του Θεού, στην αρχιερατική Του προσευχή, που έγινε, όπως είναι γνωστό, λίγο πριν από το Πάθος, αναφέρθηκε και στο έργο Του για την αποκάλυψη του Θεού στους ανθρώπους. Είπε χαρακτηριστικά: “Πάτερ, εφάνερσά σου το όνομα τοις ανθρώποις”. Εδώ φαίνεται πως στο πρόσωπο του Χριστού αποκαλύπτεται ο Θεός και δίνει τη δυνατότητα στον άνθρωπο να τον πλησιάσει και να ενωθεί μαζί Του. Η αναφορά παραπέμπει σαφώς στο Ευχαριστιακό Δείπνο, στην κορυφαία διάσταση της πνευματικής ζωής.

Οι Απόστολοι

Ο Κύριος κατά την επί γης παρουσία Του όταν κήρυττε και θαυματουργούσε, είχε πάντοτε μαζί Του τους μαθητές και αποστόλους Του. Εκείνοι όταν κλήθηκαν από τον Ιησού “αφέντες

Α
Γ
Ι
Ο
Σ

Δ
Η
Μ
Η
Τ
Ρ
Ι
Ο
Σ

9
3,
3

F
M

S
T
E
R
E
O

άπαντα ηκολούθησαν Αυτώ”. Τους δόθηκε έτσι ευκαιρία να μηθούν στο βάθος της διδασκαλίας και του έργου Του. Σε μερικές μάλιστα περιπτώσεις, όπως φανερώνει η γραφίδα των Ευαγγελιστών, έγιναν δέκτες μεγάλων αποκαλύψεων. Με αυτό τον τρόπο κατέστησαν ικανοί να κηρύξουν το Ευαγγέλιο και την αλήθεια του εις πάντα τα Έθνη. Έλαβαν την ευλογία να καταστούν συνεργοί του Θεού στην αναγγελία του θελήματός Του, μεταβαίνοντας μάλιστα από τόπο σε τόπο και φθάνοντας στα πέρατα της οικουμένης. Ως εφόδια είχαν την στερεά πίστη τους, η οποία γινόταν μέσο για να διαδοθεί το αναστάσιμο μήνυμα σε όλο τον κόσμο. Με τον τρόπο αυτό η αλήθεια κρατήθηκε ανόθευτη από τις πλάνες και τις επιδράσεις των αιρετικών διδασκαλιών.

Οι Πατέρες

 Για τη διάδοση του σημαντικού αυτού μηνύματος που τόσο ανόθευτα πρόσφεραν οι απόστολοι στον τότε κουρασμένο κόσμο, τη σκυτάλη πήραν αργότερα οι Άγιοι και Θεοφόροι Πατέρες, οι οποίοι αφού με τη ζωή και το έργο τους άφησαν τον εαυτό τους να γίνει δοχείο της Θείας Χάριτος, διατράνωσαν με τους πολύμοχθους αγώνες τους το θαρραλέο αναστάσιμο μήνυμα του Ευαγγελίου και το διαφύλαξαν από τις πλάνες των αιρέσεων. Έτσι η Εκκλησία μας σήμερα “εβδόμη Κυριακή από του Πάσχα, την εν Νικαία Πρώτην Οικουμενικήν Σύνοδον εορτάζει των τριακοσίων δέκα και οκτώ θεοφόρων Πατέρων”.

Ήταν τότε που ο Άρειος με τις πλάνες του επεχείρησε να κτυπήσει την Εκκλησία αμφισβητώντας τη Θεότητα του Κυρίου μας και επομένως τη δυνατότητα του ανθρώπου να σωθεί. Οι 318 Πατέρες που τιμά σήμερα η Εκκλησία μας, πρωτοστάτησαν σ’ ένα αγώνα που κορυφώθηκε με τη σύγκληση της Α΄ Οικουμενικής Συνόδου στη Νίκαια της Βυθηνίας, προκειμένου η Ορθοδοξία μας να λάμπει σήμερα και να μας προσφέρει τις αστείρευτες πηγές της αλήθειας της.

 Αγαπητοί αδελφοί, η πίστη που μας παρέδωσε ο Κύριός μας αλλά και οι απόστολοι και οι πατέρες της Εκκλησίας μας είναι ότι πιο πολύτιμο μπορούμε να έχουμε σαν πυξίδα στη ζωή μας. Έχουμε λοιπόν χρέος να ακολουθήσουμε τις δικές τους φωτεινές πυξίδες, οι οποίες μας ανεβάζουν σε κορυφές, όπου ο άνθρωπος μπορεί να γεύεται των καρπών της Θεογνωσίας.

Ἀποστολικό Ἀνάγνωσμα

ν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἔκρινε γὰρ ὁ Παῦλος παραπλευσαι τὴν Ἔφεσον, ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἔσπευδε γὰρ, εἰ δυνατόν ἦν αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς Ἔφεσον μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. Ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν, εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐπίστασθε, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην, προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος. Ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο, ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου· καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν. Διὸ γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ δακρύων νουθετῶν ἕνα ἕκαστον. Καὶ τὰ νῦν παρατίθειμαι ὑμᾶς, ἀδελφοί, τῷ Θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ τῷ δυναμένῳ ἐποικοδομῆσαι καὶ δοῦναι ὑμῖν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. Ἀργυρίου ἢ χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ οὐδενὸς ἐπεθύμησα· Αὐτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρεῖαις μου καὶ τοῖς οὔσι μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὐταί. Πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν ὅτι οὕτω κοπιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεῦειν τε τῶν λόγων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπε· μακάριόν ἐστι μᾶλλον διδοῖναι ἢ λαμβάνειν. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, θεῖς τὰ γόνατα αὐτοῦ σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσήξατο.

Εὐαγγελικό Ἀνάγνωσμα

ὦ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπάρας ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε· Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα καὶ ὁ υἱὸς σου δοξάσῃ σέ, καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. Αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσιν σέ τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. Ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον ἐτελείωσα ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω· καὶ νῦν δόξασόν με σύ, πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. 6 Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. σοὶ ἦσαν καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας, καὶ τὸν λόγον σου τετηρήκασι. Νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι παρὰ σοῦ εἰσιν· ὅτι τὰ ῥήματα ἃ ἔδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξήλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἔρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἔρωτῶ ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοὶ εἰσι, καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ ἐστὶν καὶ τὰ σὰ ἐμά, καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. Καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ αὐτοὶ ἐν τῷ κόσμῳ εἰσὶ, καὶ ἐγὼ πρὸς σέ ἔρχομαι. Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου οὓς δέδωκάς μοι, ἵνα ὡσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς. Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου οὓς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. Νῦν δὲ πρὸς σέ ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσιν τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς.

Φωτεινές Τροχιές

Η ΑΓΙΑ ΛΥΔΙΑ ή Φιλιππησία

"Διαβάς εις Μακεδονίαν βοήθησαν ἡμῖν" (Γράξ. 16,9), είναι ἡ ἐκκληση τοῦ Μακεδόνα πού βλέπει σε ὄραμα ὁ Απ. Παῦλος ἐνῶ βρίσκεται στήν Τρωάδα. Τη φωνή αὐτή τη θεωρεῖ ὡς φωνή Θεοῦ καί χωρίς ἀναβολή ἀποφασίζει νά διαπεραιωθεῖ στο ἐκλεκτότερο τμήμα τῆς Ευρώπης, τῆ Μακεδονία. Μαζί του παίρνει καί τους ἐκλεκτούς του συνεργάτες, Τιμόθεο, Σίλα καί Λουκά. Αποβιβάζονται στή Νεάπολη, σημερινή Καβάλα, καί ἀπό κει ἀναχωροῦν γιά τους Φιλιππούς. Ἐξω

ἀπό τήν πόλη των Φιλιππων καί κοντά στις ὄχθες τοῦ Ζυγάκτου ποταμοῦ εἶναι ὁ τόπος προσευχῆς τῶν Ἰουδαίων. Στις συγκεντρωμένες (ἐκεῖ γυναῖκες ὁ Απ. Παῦλος κηρύττει, γιά πρώτη φορά στήν Ευρώπη, τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. Οἱ θεοφοβούμενες γυναῖκες ἀκούν με προσοχή καί εὐλάβεια τὰ λόγια τοῦ ἀγνώστου Ἰουδαίου. Ἀλλά ἐκεῖνη πού περισσότερο ἀπ' ὅλες ἐνθουσιάζεται εἶναι ἡ Λυδία, ἡ προσήλυτος πορφυρόπωλις ἀπό τὰ Θυάτεια. Μέσα τῆς γίνεται ἕνας σεισμός. Ἡ καρδιά τῆς Λυδίας ἦταν πάντα ἀνήσυχη. Δέν μπορούσε νά λατρεύει θεούς καί θεές πού ὀργιάζαν μεταξύ τους. Ἐτσι ὠδηγήθηκε σὸν κήπο προσευχῆς τῶν Ἰουδαίων. Γνώρισε τὸ νόμο τοῦ Ἰσραὴλ καί ἀνάψε μέσα τῆς ἡ δίψα γιά τὴν ἀναζήτηση τοῦ Μεσσία. Καί τώρα ἀκούει γιά πρώτη φορά τὸν Απ. Παῦλο να μιλάει γιά τὸ Λυτρωτὴ τοῦ κόσμου. Ἡ Λυδία ἀποδέχεται χωρίς καμιά ἀντίρρηση τὴ νέα διδασκαλία. Πιστεύει σὸν Χριστό καί δηλώνει κατηγορηματικά πῶς καί αὐτὴ θέλει νά γίνει Χριστιανή. Καί ὁ Απ. Παῦλος ὀλοκληρώνει τὸ ἔργο του. Στὰ γάργαρα νερά τοῦ ποταμοῦ Ζυγάκτου βαπτίζει τὴ Λυδία. Ἡ πρώτη χριστιανὴ τῆς Μακεδονίας πολιτογραφεῖται στή βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Τώρα εἶναι τὸ πρῶτο μέλος τῆς πρώτης Ἐκκλησίας τῆς Ελλάδος. Ἡ καρδιά τῆς πλημμυρίζει ἀπὸ αἰσθήματα εὐγνώμοσύνης πρὸς αὐτοὺς πού ἀνοῖξαν τὰ μάτια τῆς ψυχῆς τῆς καί ζήτη νά τους φιλοξενήσει σὸ σπίτι τῆς. "καί τις γυνὴ ὀνόματι Λυδία, πορφυρόπωλις πόλεως Θυατείρων, σεβόμενην τὸν Θεόν, ἤκουεν, ἧς ὁ Κύριος διήνοιξε τὴν καρδίαν προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ τοῦ Παύλου, ὡς δε ἔβαπτίσθη καί ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσε λέγουσα* εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ Κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου μένατε* καί παρεβίασατο ἡμᾶς" (Πράξ. 16,14-15).

Απολυτίκιο. Ἦχος α'. Της ἐρήμου πολίτης.

Τὸν Θεόν σεβόμενη διανοίας ευθύτητι, τὸ της χάριτος φέγγος διὰ Παύλου εἰσδέδεξαι, καί πρώτη ἐν Φιλιπποῖς τῷ Χριστῷ, ἐπίστευσας θεόφρον πανοικίε* διὰ τοῦτο σε τιμῶμεν ἀσματικῶς, Λυδία Φιλιππησία. Δόξα τῷ εὐδοκήσαντι ἐν σοί, δόξα τῷ σε καταυγάσαντι, δόξα τῷ χορηγούντι διὰ σου, ἡμῖν τὰ κρείττονα.

